

Kér pri kmetijskih rezhéh skufhnja po pravizi vezh obveljá, kakor uzhené beséde, tukaj poskufhnjo nekiga némshkiga kmetovavza pove-mo: Prezej veliko njivo je namrezh s krompirjem obsadil, in v pet enakih delov rasdelil, po kterih je krompirjevez v rasnih zhasih poshétí dal in is vsih petih délov je krompir konez Kosaperska kopál. Skufhnja je to pokasala:

Na pervim délu je krompirjevez 2. dán Velikiga serpana poshél in pridelal je 52 zentov in pol krompirja.

Na drugim délu, kjér je bil krompirjevez 10. dan Velikiga serpana poshét, je pridelal 157 zentov in pol krompirja.

Na trétjim delu je 17. dan Velikiga serpana krompirjevez poshél in pridelal je 252 zentov, 7 funtov krompirja.

Na zhetertim je 23. dan Velikiga serpana shél in dobil je 286 zentov, 90 funtov krompirja.

Glejte, kako velik raslozhek je od tjedna do tjedna!

Na pétim délu poslednizh, kjer je krompirjevez she le 5. dan Kimovza poshel, ko se je she fufhiti in sad soriti sazhel, je 350 zentov in 40 funtov krompirja pridelal.

Ako so she vezhi dél vfi kmetovavzi sposnali, kako de je shkodljivo krompirjevez presgodaj shéti, jih je vunder she veliko, kteri mislijo, de se krompir bolj debel pridéla, zhe ga poprej poshanjejo. Tém hozhemo prav posebno besede na serze poloshiti: Nikar ne shejte presgodaj krompirjevza, zhe hozhete veliko krompirja pridelati!

Pinja nove forte, ali puter na nova visha delati.

Puter delati ali v pinji mésti (meshati) kmetizam vzhaf prav veliko truda in veliko samudo zhafa persadene, posebno, kjer veliko molshe imajo in v mést take krave, de se od njih nerado umede (stri); v zhaf v pinji delajo, de se vfi navelizhajo, kolikor jih je per hishi, pa se vender she ne stri, ja zlo po vezh dni nagaja, de se nozhe puter narediti; per tem se veliko smetane strese in vunkej sperfhi, v zhaf se pa she ne naredi, tako, de morajo smetano skuhati, is ktere nizh masla ne dobijo. De je tadej sa kmeta shkoda, samuda zhafa in prasno terpljenje, vflak lahko sposna. Verh tega pa veliko neumnih, posebno gorjanskih gospodin she na vse forte vrashe in krive vére sapade, de je kakfha baba ali kakfhen dedez v vafi ali fofeski sazopral, de se nozhe puter narediti. Takih smotnjav je posebno per shenskih veliko veliko, in kaj pride is tega navadno? prasno natolzvanje, kriva sodba, prepír, jesa, sovrashtvo, mashvanje i. t. d. — dobro bi tedej bilo, gotóvo dobro, ljubi moj bravez, zhe bi se tak perpomozhek

snajdel, po kterem bi se vse sgorej imenvane fitnosti in nerodnosti odverniti samogle — in snajdel se je; in sfer v domazhi desheli. Duhovni gospód Matévsh Ferlan, v spodnim Berniku je pinjo nove forte isnajdel, v ktiri se is smétane, naj bo mersla ali gorka, puter v majhnim zhafu in zlo s majhnim trudam in she veliko loshej, kakor v sodzhku, narediti samore. She desetkrat je snajdenzu skufhnja pokasala, in preprizhala ga je, de je to ref. Vflak, kdor mushter te pinje, ki je sa viditi v hishi z. k. kmetijske drushbe v Ljubljani, vidi, prezej sodi, de more to snajdenje gotovo dobro biti. Sa grafhine in domazhije, kjer veliko krav imajo, fi ne more boljshiga smisliti. Take nove pinje ne bojo toliko vezh veljale, kolikor bolj so nuzne. Umni sodarji (pintarji) bojo lahko po mushtu take delali, zhe fi pa kdo ne upa sam po mushtu prav narediti, ali zhe se mu nozhe prav rado umefti, naj se s skufhenim snajdenzam zhes to posvetje. Šaj on rad vflakiga poduzhi.

De bi fi pa tudi nafhi daljni bravzi, ki ne morejo v Ljubljano mushtu te pinje gledat priti, to pinjo narediti dati mogli, bo z. k. kmetijska drushba podobo te pine prav na tanko narediti dala, ktero homo h tem novizam, kakor hitro bo mogozhe, pridjali.

Unajne povefti.

(Hudo vréme.) V némshkih novizah is vezhjih krajev pishejo od strafhniga vremena, ki je vezh krajev po Némshkim hudo sadélo. Nar hufhi je pa Sakfónko kraljéstvo terpélo in tifti kraji Zhefke ali Pémfke deshéle, ki so na meji Sakfónski. Na binkufhtno nedéljo in v ponedelik je v méstu Shitavi in v blishni fofeski desh shel, kakor de bi se bil oblak vtergal, in tozha je od nehes pol ure tako debela padala, kakor se je nar starejshi ljudje spomniti ne morejo. Debéla je bila, kakor golóbje jajza — nektera je imela pol funta. Verte in polje je strafhno poshkodovala. Drevesa je vihar lomil in s korenino ruval, in v méstu Shitavi je tozha vezh ko 12 tavshent fhip rasdrobila. Kako strafhno vreme je bilo, novize prizhajo, ki pishejo, de je tozha 6 mladih pastirjev pri shivini na pafhi do mertviga vbila, 4 druge so pa she pogréfshali. Is Sakfónskiga se je strafhno vreme zhes hribe na Zhefko potegnulo in je ravno tiste dni ravno tako strafhno rasgrajalo. Dve in trideset vafi je ob vse prifhlo, kar je na polju bilo. Osimno resh, ki je ravno zvetela, je tózha tako gladko pobila, de she shita kofiti mogozhe ni bilo, de bi ga sa shivino iméli. Jara resh je vfa s blatam pokrita, ktero je povódnj nanefla. Lan je s vodo splaval in tudi krompirja je veliko voda vsela.

Dalje she pishejo Zhefke novize:

V méstu Nahodu 20. Roshniga zveta: V nafhim kraju fmo s veseljem dobro létujo vpali. Rësh je filno lepo kasala; lan in krompir fta veliko pridelka obétala. Rodovitnost semljé bi nam bila pa tim bolje letaf vstrégla, ker fmo vlanfko léto savolj prevelike fufhe malo pridelali in ker je savolj flabiga isvédenja predila in platna prebivavzam nafhih krajev pomankanje shugalo. Pa v kratkim zhafu se je vse nafhe upanje v nizh isfhlo. Vzheraj ob fhterih popoldné je sazhele zhudo deshevati. Voda je vidama raftla in poslednizh se je she strafhan oblak vtergal. Povódnj se je zhes vse njive in fétve islila, jesove je